Uitgesproken ter openbare zitting, gehouden te Luxemburg op twee juni negentienhonderdvijfenzestig.

Voor de Griffier,
H. J. Eversen
Adjunct-Griffier

De President,
Ch. L. Hammes

Conclusies van de Advocaat-Generaal Joseph Gand van 1 april 1965[1]

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

Zeven Italiaanse ijzer- en staalondernemingen — waarvan verschillende reeds voor U zijn verschenen — leggen U nog eens het vraagstuk van de verantwoordelijkheid van de E.G.K.S. voor in verband met de fout, welke de Hoge Autoriteit wordt verweten bij het beheer van en de controle op de vereveningsinstelling voor schroot.

Zonder deze instelling, die U geheel bekend is, in details te beschrijven, zal het voldoende zijn in herinnering te brengen, dat het ten doel had te verzekeren, dat men regelmatig zou worden bevoorraad met een produkt met een zeer speculatief karakter en dat het in het leven is geroepen op grond van artikel 53 b) van het E.G.K.S.-Verdrag, hetwelk de Hoge Autoriteit machtigt om zelve, op dienovereenkomstig met eenparigheid van stemmen uitgebracht advies van de Raad, alle financiële voorzieningen te treffen, welke naar haar oordeel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken omschreven in artikel 3. De instelling heeft haar verplicht karakter gekregen bij de beschikking 22-54 van 26 maart 1954 en is vervolgens verruimd bij de beschikkingen 14-55 van 26 maart 1955 en 2-57 van 27 januari 1957. Het stelsel bracht mee dat bijdragen moesten worden betaald, vastgesteld op basis van het verbruik door elke onderneming van gekocht schroot en dat vereveningsstortingen werden uitgekeerd aan die ondernemingen, welke schroot uit derde landen geïmporteerd of daarmede gelijkgesteld schroot, zoals dat afkomstig van sloop van schepen, kochten. De werking ervan werd verzekerd door twee coöperatieve maatschappijen naar Belgisch recht, het Gemeenschappelijk Bureau van Schrootverbruikers en het Vereveningsfonds voor ingevoerd schroot, welke werkten onder verantwoordelijkheid van de Hoge Autoriteit.

1 — Vertaald uit het Frans.

De Hoge Autoriteit heeft, ingevolge Uw arrest-Meroni van 13 juni 1958, waarbij de voorwaarden, onder welke een delegatie van bevoegdheden had plaatsgevonden aan de zogenaamde Instellingen van Brussel, niet in overeenstemming met het Verdrag werden geoordeeld, de instelling weer in eigen hand genomen te beginnen met 1 augustus 1958 tot 30 november 1958, op welke datum het systeem een einde heeft genomen.

Maar, nog voor deze datum, waren ernstige onregelmatigheden ontdekt, welke in het bijzonder bestonden uit de afgifte van vervalste certificaten betreffende sloop van schepen door de chef van de afdeling « ijzer en staal » van het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken. Deze eerste ontdekking werd gevolgd door de vaststelling van andere meer uitgebreide fraudes, welke in verscheidene Lid-Staten waren gepleegd; zij zijn vermeld, hetzij in het rapport van de Hoge Autoriteit van 8 april 1961, hetzij in het verslag van de Commissie voor de interne markt van het Europese Parlement van 15 december 1961, bekend onder de naam « Verslag-Poher ».

Reeds verschillende malen zijn zaken bij U aanhangig gemaakt, waarbij de verantwoordelijkheid van de Gemeenschap voor verschillende feiten, verband houdende met de werking van het vereveningssysteem, in het geding werd gebracht, hetgeen ons mogelijk maakt onze uiteenzettingen op vele punten te bekorten. In Uw arrest-Feram van 17 december 1959 (Jurisprudentie, deel V, blz. 543) hebt U overwogen dat frauduleuze handelingen van een functionaris van een bepaald land ten aanzien van het opmaken van certificaten van oorsprong niet een dienstfout ten laste van de Hoge Autoriteit konden vormen Deze zienswijze is bevestigd door de twee arresten inzake de Compagnie des Hauts fourneaux de Chasse et Meroni van 14 december 1962 (Jurisprudentie, deel VIII, blz. 755 en 825). De tegenovergestelde zienswijze is aangenomen voor de verzekeringen welke door de Instellingen van Brussel op onregelmatige wijze zijn gegeven ten aanzien van de pariteit van transport (Sté Fives Lille Cail van 15 december 1961 — Jurisprudentie, deel VII, blz. 597), maar in dit geval heeft gebrek aan bewijs van het bestaan van schade U er ook daar toe gebracht het verzoek om schadeloosstelling af te wijzen.

De praktische identieke conclusies van de twee beroepen 9 en 25-64 hebben de strekking om, op grond van artikel 40, alinea 1, van het E.G.K.S.-Verdrag, de verantwoordelijkheid van de Hoge Autoriteit te doen erkennen voor een « dienstfout », uit hoofde van het feit, dat zij, gedurende de gehele periode waarin het verplichte vereveningssysteem van schroot in werking is geweest, niet heeft kunnen voorkomen dat « belangrijke en grove fraudes » hebben plaatsgevonden ten nadele van de ijzer- en staalondernemingen in de Gemeenschap, fraudes die slechts gedeeltelijk zouden zijn vermeld in het rapport van de Hoge Autoriteit van 8 april 1961. Men verzoekt U dan ook om aan deskundigen opdracht te geven de enquêtes, welke zeven administratiekantoren hebben ingesteld te verifiëren, zich uit te spreken over het bestaan van

eventuele andere fraudes, welke niet vermeld zijn in het rapport, en definitief zowel het juiste totaal van de gefraudeerde tonnages vast te stellen en het percentage van de verhoging van de bijdragen, die daaruit voortvloeit, als het globale bedrag aan onkosten, veroorzaakt door alle controles waartoe deze fraudes aanleiding hebben gegeven.

Maar de ondernemingen, die als verzoeksters optreden, hebben U eveneens verzocht bijwege van prejudiciële beslissing de Hoge Autoriteit 21 vragen, welke betrekking hebben op meest verschillende punten, te stellen. Het zou er hierbij in het bijzonder om gaan om jaar voor jaar opnieuw een lijst op te maken van de gefraudeerde tonnages en van de premies welke ten onrechte zijn gestort, alsmede van de bedragen welke terug zijn ontvangen, voorts om een lijst op te stellen met de namen van de ondernemingen, van de personeelsleden van de vereveningsorganen of van andere personen, die straf- of civielrechtelijk zijn vervolgd, en om de moeilijkheden te preciseren waarop de controles, tot welke sedert de ontdekking van de fraudes is overgegaan, zijn gestuit; andere vragen hebben bij voorbeeld betrekking op de bewoordingen van het « compromis », overeengekomen met de Raad van Ministers bij de oprichting van de verplichte vereveningsinstellingen. De verscheidenheid en de draagwijdte van de vragen zijn zodanig, dat zij veel verder gaan dan het geval van de als verzoeksters optredende ondernemingen en in werkelijkheid de strekking hebben evenzeer de politieke verantwoordelijkheid van de Hoge Autoriteit, waarvan sprake is geweest in het Europese Parlement, in het geding te brengen als haar civielrechtelijke aansprakelijkheid tegenover U. Tot dusverre zijt Gij in ieder geval niet van mening geweest gevolg te moeten geven aan het verzoek, hetwelk U is gedaan.

De beroepen zijn ingesteld in het kader van artikel 40 van het E.G.K.S.-Verdrag, hetwelk onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 34, alinea 1, (onmiddellijk en bijzonder nadeel, veroorzaakt door een vernietigde beschikking) voorziet in een geldelijke vergoeding ten laste van de Gemeenschap in geval van schade ontstaan bij de uitvoering van dit Verdrag door een « dienstfout » van de Gemeenschap. De Hoge Autoriteit heeft — zoals Gij bij de pleidooien hebt gehoord — tegen de beroepen een dubbele exceptie opgeworpen, namelijk hetzij de verjaring van de actie, hetzij, subsidiair, het premature karakter ervan. Maar de verplichting om deze vraag te beantwoorden ontslaat ons er niet van een onderzoek in te stellen naar de twee punten, die erkenning van de verantwoordelijkheid bepalen, te weten het bestaan van de fout en de ernst, die daaraan moet worden toegekend, alsmede het bestaan van schade.

De dienstfout

1. In een vorige zaak hebt Gij de verzoekster verweten, dat zij zich er toe had beperkt in het dossier parlementsstukken te voegen zonder voldoende aan te duiden welke in deze stukken gesignaleerde onregelmatigheden een wezenlijk bestanddeel zouden uitmaken van fouten van

de zijde van de Hoge Autoriteit. Feram en de andere ondernemingen in kwestie ontkomen ook niet geheel aan dit verwijt, tenminste in hun beroepschrift; in hun repliek preciseren zij hun argumentatie en de feiten, op welke zij de verantwoordelijkheid van de Hoge Autoriteit willen baseren. Dit is in de eerste plaats het feit, dat zij in 1954 een « compromis » met de Raad van Ministers heeft aanvaard — en dat zij dit lange tijd geheim heeft gehouden — volgens hetwelk zij vrijwillig haar handelingen beperkte tot het algemene toezicht op de politiek van bevoorrading, daarmede afziende van elke controle op het beheer door de Instellingen van Brussel. Deze vrijwillige onthouding zou de vervolgens ontdekte fraudes ten gevolge hebben gehad of tenminste mogelijk hebben gemaakt. Voorts het feit, dat zij tot september 1958 heeft gewacht om gedetailleerde voorschriften vast te stellen ten aanzien van het bewijs van de herkomst van het schroot, terwijl tevoren elk regionaal kantoor, bij gebreke van een gelijkluidend voorschrift ten aanzien van de over te leggen documenten, zijn eigen methode op dit punt toepaste. Welnu, de verschillen in prijs, de moeilijkheid om precies de herkomst van het schroot van sloop van schepen of van het zogenaamde eveneens tot de verevening toegelaten « vervangings »-schroot te verifiëren, waren evenveel redenen om in de vaststelling van strenge regels voor de controle, te voorzien; het ontbreken van deze regels heeft geleid tot fraudes van zeer verschillende aard, waarvan verzoeksters er enkele opsommen en welke U verscheidene malen zijn beschreven. Verder is er nog het feit dat zij — terwijl de Instellingen van Brussel tenminste voor de mogelijkheid van fraudes geruime tijd voor de aanklacht van de heer Worms in november 1957 waren gewaarschuwd — het onderzoek eerst is begonnen op 15 maart 1958 met een, overigens beperkte en onvoldoende, opdracht, gegeven door het Vereveningsfonds aan de Société Fiduciaire Suisse, en dat zij heeft gewacht tot september 1958 met deze opdracht aan te vullen en zelf het toezicht op de onderzoekingen in handen te nemen. Zodoende bestond gedurende deze periode voor degenen, die fraude hadden gepleegd en hun medeplichtigen, de mogelijkheid hun activiteiten voort te zetten. Verzoeksters voegen ten slotte hieraan toe, dat meer dan drie jaar na de publikatie van het rapport van de Hoge Autoriteit hetwelk, volgens haar, het vraagstuk ontstaan door de fraudes niet beëindigde, talrijke punten nog steeds niet zijn opgehelderd, hetgeen de « ongelooflijke terughoudendheid », welke de bevoegde autoriteiten betonen om de zaak definitief te regelen, zou bewijzen.

Ik wil geenszins tekort doen aan de verdienste van de advocaat van verzoeksters, wanneer ik vaststel dat de feiten, aldus door hem weergegeven, over het algemeen dezelfde zijn, als de Advocaat-Generaal Lagrange in de zaken Hauts Fourneaux de Chasse et Meroni had aangevoerd als feiten die de verantwoordelijkheid van de Gemeenschap zouden kunnen meebrengen. Des te minder zullen wij hem daarvan een verwijt maken, daar wij in deze kwestie de zienswijze van onze

voorganger geheel delen. Ons refererende aan hetgeen hij toentertijd zei, zullen wij ons er toe beperken de volgende punten te preciseren :

— Indien al de noodzakelijkheid om het eenstemmige akkoord van de Raad te verkrijgen in zekere mate de politieke verantwoordelijkheid van de Hoge Autoriteit kan verminderen, bevrijdt zij toch de Gemeenschap in genen dele van civielrechtelijke aansprakelijkheid; want het gaat inderdaad om de verantwoordelijkheid van de Gemeenschap, die alleen rechtspersoonlijkheid bezit en die alleen bedoeld wordt in artikel 40 van het Verdrag, zelfs als de verweten fout voor rekening van de Hoge Autoriteit komt. Bovendien kon geen enkele interne overeenkomst de Hoge Autoriteit juridisch bevrijden van de verplichtingen, welke artikel 53 van het Verdrag haar oplegt.

— Het gebrek aan controle op de herkomst van het schroot kan wel — zoals de verwerende instelling onderstreept — een zaak zijn van de Instellingen van Brussel, maar dit is dan toch maar mogelijk gemaakt door de weigering van de Hoge Autoriteit toe te geven, dat zij het beheer van de vereveningsinstelling moest controleren en zich niet mocht beperken tot het algemene toezicht op de bevoorradingspolitiek. Anderzijds, als de Instellingen van Brussel rechtspersonen zijn van privaatrechtelijke aard, hun activiteit is een publiekrechtelijke activiteit, waarvoor de Hoge Autoriteit allang heeft toegegeven dat zij van rechtswege verantwoordelijk is, zoals overigens in haar beschikking 22-54 is vastgelegd. In Uw arrest-Fives Lille Cail is uitdrukkelijk beslist dat « door het feit zelf dat de Hoge Autoriteit in de vereveningsvoorzieningen, onder welke vorm dan ook, had toegestemd, zij deze onder haar controle moest houden ». En in Uw arrest-Mannesmann van 4 april 1960 hebt Gij zelfs niet geaarzeld het Gemeenschappelijk Bureau van schrootverbruikers te kwalificeren als « orgaan van de Gemeenschap ».

— Indien de Hoge Autoriteit van een overdreven angstvalligheidheid blijk heeft gegeven in 1958, toen de eerste fraudes reeds waren ontdekt, is dat zeker te betreuren; het is niet vanzelfsprekend, dat deze angstvalligheid op zich zelf een « dienstfout » oplevert; zij is in ieder geval niet vergelijkbaar met de verantwoordelijkheid welke de instelling op zich laadt ter zake van haar vroegere weigering om de werking van de Instellingen van Brussel te controleren.

— Ten slotte zijn wij het eens met de Hoge Autoriteit om toe te geven, dat de vertraging, die zij sedert drie jaren zou hebben veroorzaakt in het bekendmaken van het resultaat van de controles, uitgeoefend op de fraudes — een vertraging, die zij trouwens bestrijdt — in elk geval buiten het debat blijft. Zij heeft immers geen invloed op het bestaan van de fraudes en op de schadelijke gevolgen die daaruit eventueel hebben kunnen voortvloeien voor verzoeksters.

2. Dat de Instellingen van Brussel gebrekkig hebben gefunctioneerd en dat de controle van de zijde van de Hoge Autoriteit is tekort geschoten lijkt ons zonneklaar; maar vormen deze feiten de «.dienstfout », vereist door artikel 40 opdat de aansprakelijkheid van de Gemeenschap in het geding komt? Ter zitting heeft de verwerende instelling haar pogingen om dit te bestrijden speciaal gericht op twee punten :

In de eerste plaats, het onderscheid tussen het beheer van de vereveningstelling door de Instellingen van Brussel en de controle op dit beheer door de Hoge Autoriteit. Het eerste zou alleen die organen kunnen binden, omdat het hierbij gaat om privaatrechtelijke maatschappijen, welke op geen enkele grond kunnen worden gekwalificeerd als « orgaan van de Hoge Autoriteit ». Het bewijs hiervan zou zijn, dat het Hof de delegatie, welke aan die organen door de Hoge Autoriteit is gegeven, onwettig heeft geoordeeld; immers men delegeert geen bevoegdheden aan zijn eigen orgaan.

Wij releveren, dat in het arrest-Mannesmann woordelijk wordt gezegd dat « de structuur van de verevening van het schroot, in zijn geheel, een publiekrechtelijk karakter heeft », en wij zullen evenmin ingaan op de betekenis, bij hetzelfde arrest toegekend aan de term « orgaan van de Hoge Autoriteit ». Zonder twijfel moet men het opvatten als in zich te sluiten dat de verantwoordelijkheid van deze Instelling voor het beheer van de verevening een eigen en directe verantwoordelijkheid is en niet een, die de lastgever op zich laadt uit hoofde van activiteit van zijn aangestelde. Deze stelling, die oorspronkelijk die van verweerster was, lijkt ons in ieder geval bevestigd door Uw jurisprudentie.

Na aldus — naar onze mening ten onrechte — iedere eventuele aansprakelijkheid uit hoofde van het beheer van de vereveningsinstelling terzijde te hebben gesteld, verwijst verweerster in de tweede plaats naar het Italiaanse en aan het Franse recht om die aansprakelijkheid eveneens af te wijzen voor wat betreft het ontbreken van controle of onvoldoende controle door de Hoge Autoriteit. Nauwkeuriger uitgedrukt : doet een beroep op de oplossingen, door die twee rechtsstelsels aanvaard in geval van tekortkomingen van de bankinstellingen. Het eerste — het Italiaanse recht — zou weigeren de aansprakelijkheid van de overheid in dit geval te erkennen, niet alleen voor de gewone rechter, bevoegd om kennis te nemen van de schending van subjectieve rechten, maar ook voor de administratieve rechter, bij gebreke van miskenning van een wettig belang. Wat het Franse recht betreft heeft de Raad van State van dit land weliswaar bij een arrest van 24 januari 1964 voor de eerste maal de aansprakelijkheid van de Staat voor een grove fout in het toezicht op een bank erkend, doch de feitelijke omstandigheden van de zaak zouden aantonen dat deze beslissing haar verklaring vindt niet in de ernst van de onregelmatigheden, door de bank gepleegd, maar in het gebrek aan activiteit van het controle-orgaan na de ontdekking van die onregelmatigheden; welnu, generlei grove fout van deze aard zou de Hoge Autoriteit kunnen worden verweten.

Wij willen wel aannemen dat de auteurs van het Verdrag van Parijs bij het gebruiken van de term « dienstfout » de bedoeling hebben gehad te refereren aan begrippen, ontleend aan bepaalde nationale rechtsstelsels, en het aan de rechter over te laten om genuanceerde oplossingen toe te passen, rekening houdende met de aard van de takken van dienst in kwestie en met de min of meer grote moeilijkheden die zij bij het uitvoeren van hun opdracht ondervinden. Dat men aldus, in bepaalde gevallen, de erkenning van de aansprakelijkheid van de Gemeenschap op basis van artikel 40 afhankelijk kan maken van het bestaan van een grove fout, is een stelling die te verdedigen is, maar die naar onze mening niet van toepassing is op het onderhavige geval. Wij staan hier niet tegenover een overheidsinstantie die toezicht uitoefent op de particuliere activiteit van personen of ondernemingen die haar vreemd zijn; dáárop heeft de Italiaanse of de Franse jurisprudentie inzake het toezicht op het bankwezen betrekking, Integendeel, de Brusselse Instellingen nemen, hoewel zij zijn opgericht in de vorm van privaatrechtelijke instellingen, deel aan een activiteit die een publiekrechtelijk karakter draagt, zoals het Mannesmann-arrest het uitdrukt, en waarvoor de Hoge Autoriteit de aansprakelijkheid van rechtswege op zich neemt. In wezen is het de werkzaamheid van al diegenen, die moesten medewerken aan het vereveningssysteem : Bureau en Fonds enerzijds, Hoge Autoriteit anderzijds, die onvoldoende is gebleken, hetzij uit een oogpunt van dagelijks beheer, hetzij uit een oogpunt van het geven van impulsen en van het uitoefenen van controle, en dan is er geen reden om een grove fout te eisen om de aansprakelijkheid van de Gemeenschap er bij te betrekken. Het komt ons voor dat de feiten, zoals die U bekend zijn, in ruim voldoende mate het bestaan van een « dienstfout » van de Hoge Autoriteit in de zin van artikel 40 van het Verdrag aantonen.

De schade

Er blijft dan nog over een probleem, dat ons delicater voorkomt, namelijk of de verzoekende maatschappijen voor het ogenblik het bestaan van schade, welke hun zou zijn berokkend door de onjuiste activiteit van de Gemeenschap, kunnen aantonen. Zij geven toe, dat het bedrag van de geleden schade thans niet kan worden begroot — en juist daarom verzoeken zij U deskundigen te benoemen —, maar zij beweren dat het bestaan daarvan toch zeker is : de ten onrechte gedane vereveningsstortingen, zal men in hun geheel des te minder kunnen terugkrijgen, daar Uw jurisprudentie de Hoge Autoriteit niet toestaat deze te doen terugstorten door de ondernemingen, die het schroot gebruiken. Anderzijds hebben het onderzoek en de verificatie belangrijke onkosten veroorzaakt, welke zeker hoger zijn dan het bedrag hetwelk het uitoefenen door de Hoge Autoriteit van een gelijktijdige controle op het functioneren van de vereveningsinstelling zou hebben geëist.

Hiertegen werpt de verwerende Instelling op, dat juist het bestaan van de schade uitgaat van de veronderstelling dat de ondernemingen werkelijk de bijdragen, die van hen zijn gevraagd, hebben betaald : daar de tonnages aan schroot, welke op onregelmatige wijze in de vereveningen zijn betrokken, ongeveer 2% van de globale tonnages vertegenwoordigen, zou een eventuele schade in geen geval dit percentage kunnen overschrijden, waarbij nog wordt opgemerkt dat dit cijfer van 2% zou moeten worden verlaagd, zowel in verband met de gerealiseerde terugvorderingen als in verhouding tot de handelingen, voor welke de aansprakelijkheid van de Hoge Autoriteit in geen geval in het geding kan worden gebracht, en die aanleiding hebben gegeven tot het vorige arrest-Feram. Welnu, op dit ogenblik is het er verre van dat de verzoekende ondernemingen 98% van de bijdragen, welke van hen zijn gevraagd, hebben betaald. En de Hoge Autoriteit vat haar argumentatie op dit punt aldus samen : indien de schade bestaat in het betalen van niet verschuldigde bijdragen, is er geen schade, zolang de betaling niet heeft plaatsgevonden, evenmin als een recht op schadevergoeding.

De verwerende Instelling bestrijdt wat betreft de samenstellende elementen van de schade, waarop men zich beroept, dat de kosten van de controles a posteriori noodzakelijkerwijs hoger zouden zijn dan die van de controle welke zijzelve zou hebben uitgeoefend gedurende het functioneren van de vereveningsinstelling. In ieder geval zou het aan de verzoeksters zijn het bewijs te leveren van hun beweringen. Anderzijds zou, daar de noodzakelijke gelden om de controles uit te voeren aan de ondernemingen zijn gevraagd bij de algemene beschikkingen, die de liquidatie van het vereveningssysteem regelen, niet op grond van artikel 40 van het Verdrag, maar op grond van artikel 34 het herstel van schade welke deze besluiten eventueel zouden veroorzaken, moeten worden geëist.

Deze verdediging van de Hoge Autoriteit zou zonder twijfel vrij ernstige bedenkingen oproepen, maar wij geloven niet dat het noodzakelijk is haar in details te bespreken, want zij brengt ons in werkelijkheid met een omweg terug tot de twee gronden van niet-ontvankelijkverklaring tegen het beroep ingebracht, tot welker bespreking wij thans — de gebruikelijke volgorde van de discussie omkerend — overgaan. Van de twee excepties die zijn opgeworpen, is, zoals Gij weet, de een als voornaamste naar voren gebracht te weten de verjaring van de actie, de tweede subsidiair, te weten het premature karakter daarvan. De verwerende Instelling houdt vol, dat de feiten, die aanleiding geven tot de actie van verzoeksters, gevormd worden door de vereveningsstortingen, betrekking hebbende op schroot, dat er geen recht op geeft, en zij sluit zich op dit punt aan bij de analyse van de Advocaat-Generaal Lagrange in de zaak-Meroni van 1962. Welnu, volgens artikel 40 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de E.G.K.S. verjaren de vorderingen bedoeld in de eerste twee alinea's van artikel 40 van het Verdrag door het verloop van vijf jaren nadat

het feit, waarop zij berusten, heeft plaatsgehad; daar de stortingen op zijn allerlaatst hebben plaatsgevonden in de loop van het jaar 1958, zou de actie verjaard zijn toen de beroepen zijn ingesteld in de loop van het jaar 1964.

Verzoeksters werpen tegen, dat het Hof in het arrest, waarover wij zojuist spraken, heeft verklaard, dat zij beroepen, die gegrond zijn op onregelmatigheden van andere aard dan die, behorende tot het complex-van der Grift en die zijn ingesteld na de afsluiting van de rekeningen van het vereveningssysteem, in behandeling zou nemen zonder deze als verjaard te beschouwen. Zij maken hieruit terecht op, dat hun verzoeken niet verjaard zijn. Maar zijn zij dan niet prematuur, zoals de Hoge Autoriteit subsidiair stelt? Het lijkt wel, dat hierop een bevestigend antwoord moet worden gegeven, wanneer men let op een andere passage in het reeds genoemde arrest-Meroni. Gij hebt daar bepaald, dat het risico van een verjaring van een beroep niet bestaat « aangezien het nog niet mogelijk is geweest, definitief de bedragen vast te stellen die betaald moeten worden als vereveningsheffing ». Hoe kan men deze bevestiging anders uitleggen dan als medebrengende dat, zolang de acties tot terugverkrijging, ingesteld door de Hoge Autoriteit, en de liquidatie van het vereveningssysteem, nog steeds aan de gang zijn, de verjaring nog niet is begonnen te lopen? Maar hiermede wordt ook stilzwijgend toegegeven, dat alleen definitieve vaststelling van de te betalen bedragen voorwaarde is voor de erkenning, niet alleen van het bedrag van de schade, maar zelfs van het bestaan daarvan, en dat zolang daar niet toe is overgegaan, de actie prematuur is.

Dit is tenminste de consequentie, die, naar het ons voorkomt, Uw arrest-Meroni noodzakelijkerwijs medebrengt. En deze oplossing lijkt ons wijs. Wij weten, dat de Hoge Autoriteit op het ogenblik een moeilijke actie voortzet voor de rechterlijke instanties van de Lid-Staten om te komen tot een afwikkeling van de lopende onderzoeken of gedingen en om terug te verkrijgen, wat nog kan worden terugverkregen. Niets is nog definitief en wij zien dan ook niet in waartoe op het ogenblik de werkzaamheden van deskundigen, die de verzoekende ondernemingen U vragen aan te wijzen, zouden kunnen leiden. Hoe zouden zij beter dan de diensten, op het ogenblik belast met dit werk, in staat zijn, om bij voorbeeld het juiste totaal van de tonnage gefraudeerd schroot te schatten of om vast te stellen op welke bases het percentage van de aan de fraudes te wijten verhogingen van de vereveningsbijdrage moet worden berekend? En welk nut zou hun werk hebben zolang de werkzaamheden niet zijn beëindigd? Weliswaar verzoeken de ondernemingen, omdat zij dit uitgebreide programma van onderzoekingen, waarvan de resultaten op dit ogenblik zeer twijfelachtig zijn, hebben voorgesteld, U in elk geval de Hoge Autoriteit te veroordelen tot betaling van schadevergoeding; maar ook daarvoor zou het bestaan zelve van de schade thans reeds vast moeten staan, hetgeen ons niet het geval lijkt. Het beroep lijkt ons derhalve prematuur, zoals ook de Hoge Autoriteit stelt.

Wij concluderen :

— tot verwerping van het beroep 9 en 25-64,
— en tot veroordeling van verzoeksters in de kosten.